

Rytų teatro semantika

Dalyko pavadinimas	Rytų teatro semantika	
Studijų programa, šaka	Teatro studijos	
Dėstomoji kalba	lietuvių	
Dalyko kodas		
Dalyko lygis	antrosios pakopos	
Semestras	III (rudens)	
Kreditai	5	
Pasirengimo reikalavimai		
Įgūdžiai, įgyti bakalauro studijų metu:		
<ul style="list-style-type: none">• mokėjimas pasinaudoti meno istorijos, estetikos, filosofijos, visuotinės teatro istorijos žiniomis, jas analizuoti ir vertinti;• komparatyvistiniai įgūdžiai.		
Anotacija		
Rytų teatro semantikos kursas yra Teatro studijų dalykas, supažindinantis studentus su Rytų teatro raida, tradiciniais raiškos būdais, formų įvairove, semantiniu savitumu. Studentai supažindami su svarbiausiais Rytų teatro dramos meno kūriniais, teoriniais traktatais, siekiant suvokti Rytų teatro semantiką bendrame kultūros ir meno kontekste.		
Dalyko studijų tikslai		
Rytų teatro semantikos studijų tikslas – pažinti, išskirti ir analizuoti būdingiausius Rytų tradicinio teatro kultūros požymius, suvokti pasaulio teatrinės kultūros tradicijų įvairovę:		
<ul style="list-style-type: none">• išnagrinėti istorinį ir estetinį Rytų kultūros kontekstą, jame apibrėžti teatro paskirtį ir vietą;• paaiškinti ir susisteminti terminus ir sąvokas;• supažindinti su Kinijos, Indijos, Korėjos, Taivaniec sceninės raiškos formų įvairove;• išnagrinėti pagrindinėms Japonijos istorinėms epochoms būdingus žanrus ir formas;• analizuoti Rytų teatro raidą ir kaitą, jo raiškos ypatumus;• supažindinti su Rytų teatro dramos meno kūriniais ir teoriniais traktatais;• įgyti teatro istorijos lyginamosios analizės žinių ir praktinių įgūdžių.		
Numatomi gebėjimai		
Sėkmingai baigęs Rytų teatro semantikos programą, studentas turėtų:		
<ul style="list-style-type: none">• atpažinti ir įvardinti charakteringiausias skirtingų epochų Japonijos ir Kinijos teatro stilistines tendencijas ir gebėti jas susieti su Rytų religijų bei filosofijos kryptių diskursu ir meno estetikos kontekstu;• orientuotis Tolimųjų Rytų sceninės raiškos formų įvairovėje;• suvokti ir mokėti suformuluoti skirtingų epochų Japonijos teatro specifiką;• gebėti analizuoti Rytų teatro raidą ir jo raiškos ypatumus;• žinoti svarbiausius Rytų teatro dramos meno kūrinius ir teorinius traktatus;• gebėti naudotis teatro istorijos lyginamosios analizės įrankiais;• gebėti analizuoti ir vertinti Rytų teatro semantinį unikalumą bei Rytų teatro įtakas ir transformacijas bendrame pasaulio teatro raidos kontekste.		
Paskaitų/pratybų turinys		
Grupinėse teorinės paskaitose nagrinėjama numatyta teorinė ir istorinė medžiaga. Seminarų metu analizuojama chrestomatinė medžiaga, pristatomi ir nagrinėjami studentų darbai, atitinkantys temos reikalavimus. Užduotys seminarams pateikiamos iš anksto, numatyto atsiskaitomojo laikotarpio pradžioje. Už pateiktas užduotis atsiskaitoma sutarta tvarka.		
TEMOS		
1.	Ivadinė paskaita. Supažindinimas su studijų planu, programos turiniu, darbo tvarka,	2 val.

	pagrindinėmis temomis, rekomenduojama literatūra. Atsiskaitymo reikalavimų pateikimas.	
2.	Bendrieji Rytų teatro kultūros ir estetikos bruožai. Formų įvairovė: nuo tradicinių iki ultra-šiuolaikiškų. Rytų teatro specifika ir koreliacija su Vakarų teatro kultūra. <i>Seminaras (1 val.)</i>	3 val.
3.	Indijos teatras: kilmė, raida, sanskrito drama, skiriamieji sceninės raiškos bruožai, įtaka kitų Azijos šalių teatrui. <i>Seminaras (1 val.)</i>	3 val.
4.	Kinijos teatras: kilmė, raida, svarbiausios dramos, skiriamieji sceninės raiškos bruožai, Pekino opera. <i>Seminaras (1 val.)</i>	3 val.
5.	Japonų teatro kilmė, teatro ir ritualo ryšiai. Nuo šamanistinių ritualų (Kagura) iki teatro: periodai <i>gensi</i> ir <i>kodai</i> . <i>Seminaras (1 val.)</i>	3 val.
6.	Dramos ir teatro No priešistorė, gimimas ir suklestėjimas. Bendrieji bruožai. <i>Seminaras (1 val.)</i>	3 val.
7.	Vaidybos stilius, erdvė, aktoriai, žiūrovai No teatre. No teatro dramaturgija – <i>jokioku</i> . <i>Seminaras (1 val.)</i>	3 val.
8.	Dzeami Motokijo – teatro teorija ir praktika. Pagrindinės estetinės kategorijos. Dzeami traktatas „Stiliaus žiedas“. <i>Seminaras (1 val.)</i>	3 val.
7.	No spektaklio kanonizacija: nuo XVI a. iki XX a. pabaigos. Japonijos teatras XX a. <i>Seminaras (2 val.)</i>	4 val.
9.	Kijogen teatro istorija nuo atsiradimo iki XXI a. pradžios. Kijogen prigimtis ir vaidybos stilius. Kijogen pjesė ir spektaklis. <i>Seminaras (1 val.)</i>	3 val.
10.	Kabuki – Renesanso epochos teatras. Dramaturgija – teksto struktūra ir semantika. Kabuki teatro vaidybos meno ypatumai: vaidybos technikos elementai. <i>Kabuki</i> scenovaizdis ir muzika. <i>Kaukė (kumadori)</i> ir kostiumas. <i>Seminaras (1 val.)</i>	3 val.
11.	Lėlių teatras Džioruri. Dramaturgija ir lėlės valdymo technika. Teatrinės kalbos semantika. <i>Seminaras (1 val.)</i>	3 val.
12.	Kitos Rytų ir Pietryčių Azijos teatro rūšys: opera, šokio ir lėlių teatrai. <i>Seminaras (1 val.)</i>	3 val.
13.	Tradicijų ir Vakarų kultūros įtakų sampyna šiuolaikinėje Kinijos, Korėjos ir Taivanie teatro kultūroje. Rytų meno ir teatro įtaka Europos menui. Ryšiai su Lietuvos teatro kultūra. <i>Seminaras (2 val.)</i>	4 val.
15.	Baigiamoji paskaita. Bendroji apžvalga, galutinis žinių įtvirtinimas.	2 val.
Pagrindinė literatūra		
1. Freund, P. <i>Oriental Theatre: Drama, Opera, Dance and Puppetry in the Far East</i> . Peter Owen, 2005. 2. Ortolani, B. <i>The Japanese Theatre: From Shamanistic Ritual to Contemporary Pluralism</i> . Princeton, 1995. 3. Bowers F. <i>Japanese Theatre</i> . N.Y., 1964. 4. Komparu Kunio. <i>The Noh Theatre. Principles and Perspectives</i> . N.Y.; Tokyo, Kyoto, 1983. 5. <i>Lėlė ir kaukė</i> . Vilnius, 1998.		
Mokymo metodai	paskaitos mažose grupėse, seminarai	
Lankomumo reikalavimai	70 proc.	
Žinių ir gebėjimų vertinimo tvarka	egzaminas	
Vertinimo būdas	Vertinama 10 balų sistema. Galutinis vertinimas yra sudėtinis. Jis kiekvieną semestrą apskaičiuojamas taikant šiuos koeficientus: <ul style="list-style-type: none"> • kaupiamasis balas* – 0,5, • egzaminas – 0,5. * Skiriamas už dalyvavimą grupinėse paskaitose ir seminaruose.	

Dėstytojo (-jų) pedagoginis vardas, vardas ir pavardė	Lekt. dr. Ramunė Balevičiūtė
Katedra	Meno istorijos ir teorijos
Fakultetas	Teatro ir kino
Auditorinės valandos	Paskaitos: 2 val. per savaitę, 32 val. per semestrą; Seminarai: 16 val. per semestrą
Aprobuota katedros	2011-03-07
Patvirtinta Studijų komisijos	2011-03-21

Dalyko *Rytų teatro semantika* vertinimo kriterijai:

- dalyko apraše numatytų reikalavimų įvykdymas;
- įgytos žinios ir gebėjimai;
- kritinis ir analitinis mąstymas;
- seminaro metu pateikiamų darbų originalumas.

Vertinimas	Vertinimo pagrindimas
10	Puikiai. Įvykdytas dalyko apraše pateiktas reikalavimų maksimumas. Studentas puikiai išmano Rytų teatro raidos tendencijas, sugeba argumentuotai jas susieti su Rytų filosofijos ir estetikos specifika. Puikiai orientuojasi Tolimųjų Rytų sceninės raiškos formų įvairovėje bei išmano svarbiausius Rytų teatro dramos meno kūrinius ir teorinius traktatus. Geba sklandžiai paaiškinti įvairias sąvokas (estetinių kategorijų, žanrų, dramos ir teatro rūšių), taikliai apibrėžti skirtingoms Rytų šalims būdingus žanrus bei stiliaus savitumą; nagrinėti, vertinti, daryti išvadas. Geba įžvalgiai analizuoti ir vertinti Rytų teatro semantinį unikalumą bei Rytų teatro įtakas ir transformacijas bendrame pasaulio teatro raidos kontekste. Savo teiginius taikliai motyvuoja bei grindžia pavyzdžiais. Laisvai naudojami teatro istorijos lyginamosios analizės įrankiais. Geba mąstyti analitiškai, kūrybiškai, originaliai.
9	Labai gerai. Įvykdyti dalyko apraše pateikti reikalavimai. Studentas labai gerai išmano Rytų teatro raidos tendencijas, sugeba jas susieti su Rytų filosofijos ir estetikos specifika. Orientuojasi Tolimųjų Rytų sceninės raiškos formų įvairovėje bei išmano svarbiausius Rytų teatro dramos meno kūrinius ir teorinius traktatus. Geba paaiškinti įvairias sąvokas, apibrėžti skirtingoms Rytų šalims būdingus žanrus bei stiliaus savitumą; nagrinėti, vertinti, daryti išvadas. Geba apibūdinti Rytų teatro semantinį unikalumą bei Rytų teatro įtakas ir transformacijas bendrame pasaulio teatro raidos kontekste. Savo teiginius motyvuoja bei grindžia pavyzdžiais. Geba analitiškai ir originaliai mąstyti.
8	Gerai. Įvykdyti dalyko apraše pateikti reikalavimai. Studentas gerai išmano Rytų teatro raidos tendencijas, orientuojasi Tolimųjų Rytų sceninės raiškos formų įvairovėje ir yra susipažinęs su svarbiausiais Rytų teatro dramos meno kūriniais ir teoriniais traktatais. Žino ir apibrėžia svarbiausias sąvokas. Geba paaiškinti nagrinėjamų reiškinių esmę, apibrėžti jų savitumą, vertinti, daryti išvadas. Savo teiginius motyvuoja bei grindžia pavyzdžiais.
7	Vidutiniškai. Įvykdyta didesnė pusė dalyko apraše pateiktų reikalavimų. Studentas išmano Rytų teatro raidos tendencijas, žino svarbiausius žanrus ir teatro rūšis, yra susipažinęs su svarbiausiais Rytų teatro dramos meno kūriniais ir teoriniais traktatais. Geba paaiškinti svarbiausias sąvokas, paminėti charakteringiausius nagrinėjamo reiškinio bruožus, nagrinėti, daryti išvadas. Savo teiginius gali pagrįsti pavyzdžiais.

6	Patenkinamai. Įvykdyta beveik pusė dalyko apraše pateiktų reikalavimų. Studentas patenkinamai išmano Rytų teatro raidos tendencijas, įvardija svarbiausius žanrus ir teatro rūšis. Gali apibrėžti kai kurias sąvokas. Geba atskirti ir identifikuoti pavyzdžius.
5	Silpnai. Įvykdyta pusė dalyko apraše pateiktų reikalavimų. Studentas silpnai žino Rytų teatro raidos tendencijas, svarbiausius žanrus ir teatro rūšis. Gali įvardinti kai kurias sąvokas. Žino ryškiausius pavyzdžius.
4	Nepatenkinamai. Dalyko apraše pateikti reikalavimai neįvykdyti.